

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Salomon Rex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

Domino statuit. Mox annis & morbo infractor, Salomo-⁸
nem filium ex Bersabee Uriæ uxore susceptum, ¹ successo-
rem regni constituit. ² Is regali unguento per Sadoc sacer-⁹
dotem, unctus, patre adhuc incolumi, ³ rex appellatus. ¹⁰
David, ⁴ cum regnasset annos XL. ⁵ defunctus est.

LXIX. Salomon, initio regni urbem muro circum ¹
dedit. Huic per soporem astare Dominus visus est, pe-
tendi quæ vellet, tribuens optionem. Sed ille non aliud ²
sibi

locus in quo olim Abrahamus filium
Isaacum ὀλοκευτῶσαι voluit. *Joseph.*

¹ Successorem regni constituit.] III.
Reg. I. Joseph. 7. II. Exheredato A-
donia. Erat enim regnum illud, velut
patrimoniale Davidi, non quidem belli
jure, sed Dei ipsius dono. Affectabat
autem, Absalomi exemplo, Adonias re-
gnum, superstiti adhuc Davide, haud
dubie scelus ausurus in patrem fratrem-
que, nisi id cura Bathsabs præventum
fuisset.

² Is regali unguento, per Sadoc Sacerdo-
tem, unctus.] R. Levi ben Gersom ad
I Reg. I. Necesse non erat ut ungeretur
Salomon, nisi ob adversam Adoniae factio-
nem, quoniam in unctioe Davidis universi
successores sui, qui ex ejus erant semine,
iidem ungebantur, quemadmodum in un-
ctioe Abaronis & filiorum ejus, unge-
bantur eorum posteri universi in Sacerdo-
tes, unde evenit postmodum ut nemo eorum
necessario esset unctus, præter Sacerdo-
tem summum. Seldenus. Quod autem
hic fecit David, idem post eum fecit
Artaxerxes, qui ad præscindenda inter
fratres certamina vivus Darius filium
Regem fecit. Quod & alii imitati sunt,
inter Romanos maxime Imperatores.
Grot.

³ Rex appellatus.] Ex annalibus sac-
cris patet, Salomonem, patre adhuc
vivo, regnare cœpisse. Nam mox Salo-
mon ut Rex, Adonia pepercit, eumque
domum remisit. *Joseph. Παράκλησις*
εἰς τὸ οἶκον βασιλικόν, καθίζουσιν αὐ-
τὸν ἐπὶ τῆς ἱρῶς. Idem Ambros. lib. 3.
in Lucam. August. 17. C. D. 8. Hieron.

Epist. cxxxv. & author noster. Salman-
ticensis, David obiit anno mundi 3924.
& tunc incepit regnare Salomo filius ejus.
Drus.

⁴ Cum regnasset annos XL.] Et septem
menses. Nam septem annis & sex men-
sibus regnavit super Judam, deinde tri-
ginta tribus annis super totum Israël.
Nisi dicas hos triginta tres annos
non fuisse integros, & defuisse eis sex
menses. Sic enim præcise regnasset XL
annos, mortuus anno ætatis LXX. He-
brai apud Hieron. in Tradit. dicunt Da-
videm regnasse XL. annis & sex mensi-
bus: sed hos menses non computari,
quod David per eos Absalomum fuge-
rit, vel morbo laborarit.

⁵ Defunctus est.] Sepelivit eum filius
Salomon Hierosolymis magnifice, præ-
ter solennia illa in regum funeribus,
inlatis etiam in monumentum ejus ma-
ximis divitiis, quarum magnitudinem
facile est conjectare ex hoc quod dice-
mus. Nam post annos ccc. Hyrcanus
pontifex, oppugnatus ab Antiocho, co-
gnomine Pio, Demetrii filio, volens
pecuniam ei dare, ut abducto exercitu
obsidionem solveret, nec valens aliunde
sumere, aperta cella Davidis, & pro-
latis inde tribus talentorum millibus,
eorumque parte Antiocho numerata,
oppugnationis periculo se exemit, sicut
& alibi indicavimus. Ac rursus, post
multos annos elapsos, Herodes rex, alia
cella aperta, magnam pecuniam sustulit.
Ad loculos tamen qui regum cineres
continent, neuter eorum pervenit. Sin-
gulari enim arte ita erant sub terram
condi-

sibi quam sapientiam dari poposcit, reliqua omnia parvi aesti-
 3 mans. Ita somno excitatus, cum ante sacrarium Domini
 constitisset, indultæ sibi à Domino sapientiæ documentum
 4 dedit. Namque duæ mulieres, una in domo diversantes, cum
 eodem tempore pueros edidissent, atque ex his alter, post
 diem tertium, nocte obisset, mater defuncti somno alterius
 insidiata, mortuum suum supposuit, viventem abstulit.
 5 Inde inter eas de puero altercatio; postremo res ad regem
 delata: difficilis iudicii absolutio inter negantes, ubi testis
 6 deerat. Tum Salomon divinæ sapientiæ munere perimi
 puerum, corpusque ejus dividi inter ambigentes jubet.
 7 Cuique una earum iudicio acquievisset, alia vero cedere
 potius puero, quam discerpi eum mallet, Salomon, ex
 affectu foeminæ, hanc vere matrem esse conjectans, pue-
 rum illi adjudicavit, non sine circumstantium admiratione:
 siquidem latentem veritatem prudentia protulisset.

LXX. Ita

conditi, ut ab ingredientibus monumen-
 tum inveniri nequiret.

1 Sapientiam.] III. Reg. 4. Maxime
 πολιτικῶ ἢ πρακτικῶ. Quanquam
 & in Theoretica incomparabilis. Vide
 librum Sapientiæ, cujus author Philo
 Byblius, 7. 17. & Josephum 8. 2. Qui
 addit: ἐπωδὸς τῆ σωφροσύνης αἰσ
 παρηγορεῖ τὰ νοσήματα, ἢ τῶν
 ἐξορκῶ (εὐωνοτελεῖται, οἷς ἐνδύματα
 τὰ δαιμόνια, ὡς μετέτ' ἐπανελεῖν
 ἐνδύματα.) Horum exorcismorum me-
 minit. Origen. tract. 35. in Matth. Iustin.
 in Dial. Epiphani. in hæresi Ebionit. Sed
 hæc non sapientia, verum Magia est.
 Rabbinus insuper fabulantur, Salomo-
 nem cognovisse garritus avium, latratus
 canum, cæterarumque bestiarum voces
 & sermocinationes intellexisse. Quæ
 deliria sunt Judaica.

2 Ante sacrarium Domini.] Arcam
 federis. Druf.

3 Duæ mulieres.] III. Reg. 3. 1xx.
 γυναῖκες πόρνοι, Josephus: ἐτεῖραι ἑ-
 βίον. Extraneæ scilicet, non compre-
 hensæ lege Deut. 23. 17.

4 Perimi puerum.] Non dissimile il-
 lud Antiopharnis regis Thracum, qui de
 tribus, filios se Cimmeriorum regis di-
 centibus, cum pro filio habuit, qui ius-
 sus, cadaver patris jaculis noluerat in-
 cessere. quæ historia est apud Diodorum
 Siculum. Item illud Galbæ, qui cum
 de proprietate jumenti quareretur, le-
 vibus utrinque argumentis & testibus,
 ideoque difficili conjectura veritatis,
 ita decrevit, ut ad locum, ubi aduari
 solebat, duceretur capite involuto, atque
 ibidem revelato, ejus esset ad quem
 sponte se à potu recepisset, narrante Sue-
 tonio. Qui & Claudii minime spernen-
 dum iudicium refert, qui foeminam,
 non agnoscentem filium suum, dubia
 utrinque argumentorum fide, ad con-
 fessionem compulit, indicto matrimo-
 nio juvenis. Hæc sunt illæ fraudes, qui-
 bus uti magistratum bono subditorum,
 & medicamenti vice, vult Plato de Re-
 publica Quinto. Inter illa signa quæ
 εἰρήνη vocant Rhetores, validissimum,
 est ad matrem indagandam, σοφία. Cro-
 tius.

I In

LXX. Ita ¹ in admirationem ingenii prudentiæque ejus, ² reges vicinarum gentium, amicitiam ab eo, fedusque petiere, parati imperata facere. Quæ opibus confusus, ³ templum Domino immensi operis facere aggressus, ^{*} paratis

¹ *In admirationem ingenii.*] III Reg. 4. Conscriptit volumina de abstrusissimis naturæ secretis. Quæ omnia Dei providentia interierunt. *Abul.* Glossa censet combusta fuisse à Chaldæis; Eusebius vero, & ex eo Glycas, ab Ezechia Rege. Et in monte Sion ipse docuit, constituta ibi celeberrima Academia. Proverb. 9. 1. ab eoque doctrinam suam hausere Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, teste Eusebio, Ambrosio, Clem. Alex. & aliis. Addit Pfellus, eum scripsisse libros De Gemmis, & geniis evocandis. Vide Pinedam.

² *Reges vicini.*] Ut Tyrius, quem Eupolemus apud Euseb. 9. *αὐτοῦ*. 4. Sironem vocat; & Regina Sabæ, quæ Cedreno Nicanna, Annalibus Æthiopum Makeda dicitur. Saba autem regioni Jemen particula est, cujus metropolis Marab, Straboni Mariaba. Hinc fuit regina quæ Salomonem visitatum venit, quam Arabes Bulkin vocant, & palatii rudera, quod in urbe Marab incoluit, hodieque ostenduntur. Æthiopes quoque sibi eam vendicant; & utrisque favor, quod in Evangelio Regina Austri dicitur, ad quam plagam à Palæstina vergunt ambo. Sed Arabum fuit; quia ibi thus, non in Æthiopia. *Golius.*

³ *Templum Domino.*] In monte Sion, qui tres colles compledebatur. Unus peculiariter Sion, alter Moria, tertius Acra dictus. Joseph. 5. *ἀλλῶς*. In uno civitas David, in altero arx, in tertio templum fuit. Nihil rerum Judaicarum pulchrius magnificentiusque fuit, nec quod magis celebratum monumentis omnium sit, quam illud immensæ opulentæ templum, quod in urbe Jerosolyma extructum, dedicatumque à Salomone est. Ejus descriptio luculenta apud Flavium Josephum extat in octavo Antiquitatum libro. Quare nos, quæ

de magnitudine, deque arte & modo operis dici possunt, non exequemur. Utique, quod hujus ædis interioris sacrarium auro magni ponderis obductum erat, quodque vasa innumera ex puro puro auro conflata sunt, non regis effusa quædam liberalitas in summa opum affluentia videri debet, sed justus edictumque numinis fuit. Templi admiranda moles urbem ex alto despectavit. Posita enim in montis crepidine fuit, cujus spatium Rex Salomo ampliavit, aggesta in profundissimam vallem humo, ad altitudinem quadringentorum circiter cubitorum. Consummata autem tanti operis constructio intra septem annos est. Quod pene incredibile dixeris. Sanè tardior in ædificando Græcia fuit, quæ Dianæ Ephesiæ templum ducentesimo & vicesimo anno vix absolverat, etsi adjuncta totius Asiæ opibus est. Sed cœpti difficultas ex natura loci fuit. Quippe condi eam ædem in palustri solo placuit, ne terra motibus quateretur. Vanissimum est, & exhibitari debet, quod Rabbi Eliezer in capitulis suis, ex communi Judæorum opinione prodidit, montem, in quo ædes Jerosolymitana steterit, hunc ipsum esse, in quo primus hominum parens Adamus sacra fecit, atque ibidem mox Abelum, Cainumque munera sua numini obtulisse. Rursus vero & Noachum illic altare posuisse, cum ex arca egrederetur: & Abramum cœlestibus monitis huc profectum fuisse, uti filium inaret. Eiusdem generis est, quod in Bereſchit Rabba, in Pasuk *רצ"ו*, & in Thalmudis Hierosolymitani tractatu, qui *נדר* inscriptus est, in capite 23. legitur, Adamum ex pulvere illius montis esse conditum, atque recte dictum à sapientibus veteri verbo esse *שנברא ממקום כפרתו*, creationem ejus in illo loco contigisse, ubi peracta

per triennium impendiis, ¹ quarto fere imperii anno, primum fundamentum jecit: à profectioe Hebræorum ex Ægypto, ² anno fere octavo & octogesimo & quingentesimo. Licet libro regnorum III. ³ cccc. xl. fuisset referantur: ⁴ quod nequaquam convenit. Si quidem per seriem superius comprehensam facilius fuerit, ut minus fortassis annorum, quam amplius, annotarim. Sed non dubito, † librariorum potius negligentia, præfer-

tim

ejus expiatio est. Nemo nostrum tam bardus est, qui hæc credat. *Cuneus*. De monte Moria, vide Full. II. Miscel. 14.

* *Paratis per triennium impendiis.*] III Reg. 5. Maxime adjutus fuit fidesima Hiromi opera, qui est ille Eupolemi Suron. Ab eo cedros de monte Libano, ad structuram, accepit. Illius autem filiam nupsisse, asserit Tatianus. A Josepho I contra Apionem, & 8. Ant. 2. vocatur εἰρωμε *Α' β' α' λ' α' υ' ο' s.*

1 *Quarto fere imperii anno.*] Salmanticensis: Quarto anno regni sui cepit edificare templum, videlicet anno Mundi III 13cccxxviii. in quo completi sunt anni cccc lxxx. exitus ex Ægypto. Nam anno ccccxlvi. egressi sunt.

2 *Anno fere octavo & octogesimo & quingentesimo.*] Apud Josephum Rufini, anno quingentesimo secunda. Sed in exemplari Græco, πενταήκοντα καὶ ὄγδοον, quingentesimo nonagesimo secundo. *Drus.* Annus jæctorum fundamentorum templi, est annus cccc lxxx. exactus ab exitu ex Ægypto I. Regum 6. Est igitur annus mundi II 13cccxxxiii. Cœptum opus die secundo mensis secundi. II Paral. 3. 2. qui nobis incidit in sextum diem Maji, feriam secundam. Noluit Salomon incipere opus die primo mensis, quia omnis Neomenia sacra. *Calvisium.*

3 ccccxl.] III Reg. 6. 1. Εὐ τῷ πενταήκοντῳ καὶ ὄγδοον (105ῶ ἔτη) ἔξ ὅδ' ἡμῶν Ἰσραήλ ἐξ Αἰγύπτου. Sic editio Romana. In Complutensi est ἐν τῷ ὄγδοοντῳ, id est, octogesimo. Sic veritas Ebraica. Autoꝝ Seder Olam

non dissentit. Salmanticensis Judæus, Anno quarto regni sui cepit Salomo extruere templum, ann. mund. 3928. quo tempore finiunt. ann. 480. egressionis ex Ægypto. Nam ann. 448. egressi sunt. *Dru.*

4 *Quod nequaquam convenit.*] Imo convenit optime. Nam anno altero Jephthe habitaverant Israëlitz in oppido Hesebon ann. 300. Ab eo anno usque ad quartum Salomonis numerantur anni 140. His adde 40. quibus vagati sunt per desertum, habes annos 480. *Drus.* Mira enimvero veterum audacia fuit, qui corrupta innixi annorum priorum supputatione, hæc clarissima S. Scriptura de cccc lxxx. annis verba, erroris insimulare ausi sunt. Unde illa inter ipsos opinionum dissepantia. Josephus numerat annos 10 xcii. (sic enim in eo legendum) Beda cccc xc. Theophilus 13cxi. Cedrenus 13cxi. Philastrius 13ccxiii. Contra Hebræi lxx. Complut. & Regii. Chaldaea & Latina versio constanter cccc lxxx. Nam quod lxx. Roman. habent tantum annos ccccxi, id propterea fit, quia xl. annos in deserto exactos, non annumerant. Josephus ait fabricatum fuisse templum annos xli. Hiram, indeque numerat cxlii. annos usque ad ædificationem Carthagini, per Didonem factam. Cæterum hic locum habet Plutarchi observatio in Solone: Οὐ μοι δοκῶ ἀρεθῆσαι, ἡρσικαῖς ἡσὶ λεγόμεναις κηρόσιν. Οὐς μυσταὶ διαρθεῖντες ἄρσι σήμερον, εἰς ἔθνη αὐτοῖς ὀμολογέμενον δύναν) καὶ ἀσῆσαι πρὸς ἀνελογίας.

† Libra-

tim tot jam seculis intercedentibus, veritatem fuisse corruptam, quam ut propheta erraverit. Sicut ¹ in hoc ipso 6 nostri opusculo futurum credimus, ut describentium incuria, quæ non incuriose à nobis sunt digesta, vitientur.

LXXI. Igitur Salomon, cœptum ² templi opus, ³ vigesimo anno ⁴ explicuit. * Celebrato deinde ibidem sacri-
ficio,

[¹ Librariorum potius negligentia.] Non extendendum Sulpicii effatum ad Hebraicos Scripturæ libros. De Latinis & Græcis loquitur. Hebraica an unquam viderit, ex hoc certe opusculo ejus colligi nequit. Et tamen vitari etiam Hebraici libri potuissent, idque contigisset in tanta rerum Judaicarum confusione, nisi Deus Masorethas excitasset, ac incomparabili Judæorum diligentia usus esset. Horn. Quinam sunt enim illi, qui nobis Biblica volumina facta tecta servavere, nisi Judæi? Quot menda scriptio in sacrum codicem irrepsissent, si illius custodia solis Lactantiis, Augustinis, Gregoriis, Chrysostomis, viris sanctissimis, sed imperitis Hebraicis, mandata fuisset? Inter Græcos omnes Latinosque, qui veterem Ecclesiam rexere, unus Origenes cum Hieronymo Hebraice scribit. Et ferme nimium dixi. Ceteri nec elementa quidem didicerant. Quare, si quid collapsum incuria librariorum esset, non tali auxilio, nec defensoribus istis, tempora tunc egabant. At Judæis unum studium, unaque omnibus cura fuit, libros Mosis, vatumque, & ea quæ Hagiographa appellantur, à temporum injuriis vindicare. Hæc laus eorum propria est. Nulla alia gens in illius gloriæ societatem se offerit. In libro Juchasin, quem scripsit Rabbi Abraham Salmanticensis, admodum illustris est locus, ex quo discimus, omnia Biblica exemplaria fuisse emendata ad quendam venerandæ antiquitatis codicem, quem sua manu olim conscripsit Rabbi Hillel, summus Judæorum præsul, qui Babylone in Syriam venerat sexaginta annis antequam Deus dominusque noster Christus nasceretur. E-

quidem ego, quoties Masoritarum indefessam diligentiam considero, pene obtupesco. Omnis enim Hebræi codicis partes accurate recognitas & collatas, notis quibusdam impressis obtingnaverunt. Id factum est post templi secundi excidium anno plus minus quadragesimo tricesimo & sexto. Ob- servatum ab illis est, non modo quot commata & verba, sed etiam quot literas continerent libri singuli. Quare, quod postea, cum summa barbaries orbi incubuisset, nullus apex de præstantissimo illo scripto perierit, illorum beneficium est. Non sine causa illud à Rabbiniis est dictum, מסורה לתורה Masora est velut paries & sepimentum legis. Cunaus.

¹ In hoc ipso nostro opusculo.] Nimis vetus vates Sulpicius fuit. Neque enim quicquam apud eum numeris est vitiosus. Sigon.

² Templi opus.] Cujus descriptionem vide in Scriptura & apud Joseph. lib. 8.

³ Vigesimo anno.] Non videtur recte expressisse sententiam Script. Sulpicius Nam cap. 6. III Reg. scriptum est, Domum Domini anno quarto fundatam, undecimo perfectam esse: idque opus septennio consummatum. Et c. 8. Salomonem domum suam ædificasse ac absolvisse annis tredecim. Hic vero utrumque spatium ad templi ædificationem accommodavit ac xx. effecit. Sigonius. Μετά τὴν ἑνῶν καὶ ἑξήκοντα ἔτη ἐστὶν ἐπὶ τοῦ Ἰεροσολύμων, τὴν βασιλείαν οὐκ ἔδειξε καὶ ἐπέσχετο, ἡ δὲ ἐπέσχετο ἡ δὲ ἐπέσχετο ἡ δὲ ἐπέσχετο ἡ δὲ ἐπέσχετο. Joseph.

⁴ Explicuit.] Absolvit, ut infra, nihil territus cœpta explicuit. Druf. Certum est

ficio, dictaque oratione, qua populum templumque benedixit, ¹ Dominus ad eum locutus est, denuncians fore, *si quando peccassent, ac Dominum reliquissent, templum illud solo*
³ *equandum.* Quod jam pridem impletum videmus, & mox
⁴ *connexum rerum ordinem exponemus.* Interea Salomon,
² *florens opibus* ³ *omnium qui unquam fuerant regum ditissimus,*
 quique semper ordo rerum est, ab opibus ⁴ *in luxum &*
vitia

est in structura templi nullum fabrile instrumentum adhibitum. I. Reg. 7. 7. Ideo ad miracula recurrit orientales. Mohammed Surata XXI. opera Demoniorum structum vult. Judæi auxilio cujusdam vermiculi nomine Schamir, ex Paradiso allati, quo etiam Mosen usum volunt, cum gemmis insculperet nomina filiorum Israël. Nam cum omnia, etiam durissima, perterebrare. Plura de his nugis vide apud Schikardum in Tarich.

* *Celebrato deinde ibidem sacrificio.*] III. Reg. 8. In encarnis, qua fuerunt solennitas anniversaria, in dedicatione templi adhibita. Quatuor autem Hierosolymitani dedicationes, diversis anni temporibus, observatae sunt. Prima fuit Salomonis, mense septimo. Secunda fuit templi secundi, mense Adar, de qua Esdra 6. Tertia fuit dedicatio, non templi, sed altaris, à Macchabæo Juda instaurati, mense nono, id est, Novembri. Quarta fuit dedicatio templi ab Herode constructi. Joseph. 15. Sign. III. Reg. Hebr. 16. Obtulit Salomo in hac dedicatione, boum millia viginti, & ovium centum viginti millia. Nam ingens victimarum numerus in eo templo immolari potuit. Notat Josephus 6. *ἀλώσ.* 45. uno die Paschatis, ducenties quinquagies quinquies millena, & sexcenta animalia immolata fuisse. Durante sacrificio cantores accinebant. Et fabulantur Rabbini, portas templi eo tempore sponte fuisse clausas, & cum cantaretur Psalmus 131. sponte reclusas.

¹ *Dominus ad eum locutus est.*] III. Re-

gum, cap. 9.

² *Florens opibus.*] Quas magnam partem, duplici classe, ex Tharsis & Ophir attulit. Pro *תְּרֵיפִי* & *לֶאֱרָם*. & Josephus legerunt *תְּרֵיפִי*. Ubi vero dicemus hanc fuisse terram, an ad dextram egredientibus mare rubrum, id est, in Africa, an ad sinistram, id est, in Asia? In Asiam, & quidem eam partem Indiæ, quæ aurea dicitur, nos ducunt, & Josephus, & Hieronymus, & Lusitani earum terrarum peritissimi. Cogitemus tamen an forte non in Indiam usque iverint naves Phœniæ & Judaicæ, sed ad oppidum adstitum Arabico sinui, qua is ad Oceanum spectat, quod Aphar vocat Arrianus, Plinius Saphar, Ptolemæus Sapphara, Stephanus Sapphirinam, ut Indi nempe suas res huc tulerint: inde autem petierint longius ab India abisti. *Grot.* Sed de Ophir & Tharsis vide Pinedam, Purchasium, & alios. Classis Tharsis: omnino per mediterraneum mare in Americam venisse videtur, de quo alias. Vide origines nostras Americanas lib. 2. cap. 8.

³ *Omnium qui unquam fuerant Regum ditissimus.*] De immensis ejus divitiis, vide Pinedam 4. de Salomone 19. Vilalpand. Tom. 2. l. 5. 44. usque ad c. 54. ubi docet Salomnis opes majores fuisse, quam Imperatorum Assyriorum, Babyloniorum, Medorum, Græcorum, Romanorum, cæterorumque omnium.

⁴ *In luxum & vitia delapsus.*] Vide Syriacidem cap. 47. & Ecclesiasten, ubi ipse luxum suum ac vitia, graphicè depingit, & lamentabiliter deplorat.

Adver-

vitia delapsus, cum ¹ adversus interdictum Dei, ex alienigenis, conjugia sumpsisset, ² etiam septingentas uxores, & trecentas concubinas haberet, ³ idola eis ritu gentium suarum, quibus litarent, constituit. Quibus rebus averfus Dominus, graviter increpito, pœnam denunciavit, fore ut ⁴ regnum ex parte majore ademptum filio, servoillius traderetur. Idque ita accidit.

LXXII. Defuncto Salomone, ⁵ anno imperii quadragesimo,

¹ *Adversus interdictum Dei ex alienigenis.*] III Reg. II. Contra legem Exodi 34. v. 16. Quæ tantum loquitur de Chananæis. Aliarum gentilium conjugia, siquidem sponsa prius Idololatriam abjuraret, & ad verum Deum converteretur, non interdicta fuerunt. *Abul.* Præcipua uxorum, sive Augusta, fuit filia Pharaonis. Qui tum fuit Sefostris, juxta Calvisium. De cujus incredibili expeditione Herodot. II. Diod. I. Eupolemus apud Eusebium 9. *ωστρ.* Vaphren vocat, qui alius ab eo cujus meminit Jer. 44. v. 30. Porro hæc ad Judaismum conversa videtur Abulensi, Pinedæ, aliis.

² *Etiam septingentas uxores & trecentas concubinas.*] Duplex ergo crimen commisit: primum, quod multas ingenti numero, barbarico more, contra interdictum Deut. 17. 17. Deinde, quod Sidonias, id est, Cananæas, & Hethæas duxit contra interdictum Deut. 7. 3. *Grot.*

³ *Idola eis, ritu gentium suarum, quibus litarent, constituit.*] Annales sacri: *depravatum est cor ejus per mulieres, ut sequeretur Deos alienos.* Unde patet non permissam tantum à Salomone Idololatriam, sed etiam exercitam. *Iren.* 4. 45. *Iustin.* Dial. contra Tryph. *Tertull.* 5. Contra Marcion. *Basil.* Epist. ad Cerialid. August. 14. C. D. 2. & II. de Genesi ad lib. 42. Idola quæ coluit, fuerunt Astarte Dea Sidoniorum, & Moloch Ammonitarum. *וְשֵׁרָפִים* gregem significat. Unde aliqui Rabbidorum censent, simulacrum ejus fuisse ovis figura; alii oves illi immolatas. Fuit

filia Agenoris à Jove Cretensi rapta. Hinc in solatium patris, hæc sacra instituta. *Lucianus* de Dea Syria. *Vossius*: quem & de Moloch vide II. de Idol. 5. Magiam quoque exercuit, ut præter Josephum, Targum, & Judæi omnes communiter tradunt, ac Alcoranus Surat. II. & alibi. Innumera Judæorum & Muhammedanorum de Salomone fabulæ sunt.

⁴ *Regnum ex parte majore ademptum filio.*] Tribus undecim. Facta etiam superstitite adhuc Salomone, Damascenorum defectio. Quippe Rezon fugitivus, Damasci regnum invasit, quod postea totam Syriam complexum est, & grave Israëlitis fuit. Hadad Idumæam occupavit. *Joseph.*

⁵ *Anno imperii quadragesimo.*] Ætatis circiter LX. *Lynn.* *Abulens.* A templo condito xxxvii. à natali Abrahamæ cIo. xxi. Davidis ex. Hinc ad Romam conditam ccl. regnum Alexandri Magni lœc lxxvi. Conceptum Christum cIo. excidium Hierosol. cIo. lxx. *Buchole.* Josephus ei vitæ annos xciv. regni lxxx. attribuit. Quod nimium est. Narrant Zonaras & Cedrenus ejus sepulcrum sub Hadriano Imper. concidisse; eamque rem motus & tumultus Judaicos portendisse. Sic & Dio in Hadriano lxxix. *Id eis*, inquit, *antequam bellum gereretur, fuerat denunciatum ex eo, quod monumentum Salomonis, quem illi summa reverentia colunt, sua sponte divisum corruerat.* Figuram & formam Salomonis ex Cant. 5, 10. collegit Pineda vi, 4. & ex eo Saliarius.